

PRESSMEDDELANDE

Norrbottnens Kommuner

Luleå, 29 december 2025

Nationella planen måste spegla Sveriges verkliga behov

Norrbottnens Kommuner har lämnat remissyttrande på Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastruktur 2026–2037 och uttrycker en tydlig oro över att planförslaget inte motsvarar de behov som finns i Sveriges nordligaste län.

Norrbotten befinner sig mitt i den största industriella omvandlingen i modern tid. Investeringar inom gruvnäring, fossilfri industri, energi, hamnar och besöksnäring är av nationell och europeisk betydelse. Samtidigt har länets geopolitiska roll stärkts kraftigt genom ett förändrat säkerhetsläge och Sveriges medlemskap i Nato. Trots detta saknas offensiva satsningar i Trafikverkets planförslag.

– Det är anmärkningsvärt att staten i ett läge av historisk tillväxt och ökade säkerhetspolitiska krav inte tydligare prioriterar infrastrukturen i Norrbotten. Den nationella planen måste vara just nationell och spegla var tillväxten sker och var behoven är som störst, säger Birgitta Larsson, ordförande för Norrbottens Kommuner.

I sitt remissyttrande pekar Norrbottens Kommuner särskilt på behovet av att hela Norrbottenbanan färdigställs inom planperioden, att dubbelspår mellan Luleå och Boden återförs till planen samt att Malmbanan ges ett tydligt helhetsgrepp med inriktning mot dubbelspår. Även det eftersatta vägnätet, Inlandsbanans roll för robusthet och beredskap samt gränsöverskridande förbindelser mot Norge och Finland lyfts som avgörande frågor.

– Infrastrukturinvesteringarna i Norrbotten är inte regionala särintressen. De är grundläggande för Sveriges industriella konkurrenskraft, för Europas råvaruförsörjning och för totalförsvarets funktion. När dessa investeringar uteblir påverkar det hela landet, säger Carina Sammeli, kommunalråd i Luleå och Norrbottens Kommuners rapportör inom infrastruktur i Europaforum.

Norrbottens Kommuner riktar även kritik mot de samhällsekonomiska modeller som används i planeringen, vilka systematiskt missgynnar glesa regioner genom att inte värdera klimatnytta och geopolitiska aspekter på ett tillräckligt sätt. I beräkningarna tar man heller inte nog hänsyn till att behovet av att kunna upprätthålla transporter vid störningar ser annorlunda ut i ett starkt exporterande län med långa transportavstånd.

För Norrbottens Kommuner är det en självklarhet att staten måste ta ett större ansvar för statlig infrastruktur kopplad till nationellt viktiga industrisatsningar och återupprätta principen om att beslutade investeringar också genomförs.

– Kommunerna tar ett mycket stort ansvar för att möjliggöra samhällsutveckling, bostäder och service. Men vi kan inte bära kostnaderna och riskerna för statlig infrastruktur som har betydelse långt utanför våra egna gränser. Ansvaret ligger dessutom utanför kommunernas mandat och därför krävs ett tydligare nationellt ledarskap, säger Birgitta Larsson.

Norrbottens Kommuner uppmanar regeringen att stärka den nationella planen så att den fullt ut möter behoven i norra Sverige och därmed skapar förutsättningar för tillväxt, klimatomställning och säkerhet i hela landet.

Kontakt

Birgitta Larsson, kommunalråd Gällivare (S) samt
Ordförande Norrbottens Kommuner: 072-598 84 75

Carina Sammeli, kommunalråd Luleå (S) samt
rapportör infrastrukturfrågor för Europaforum: 073-051 87 92

Om Norrbottens Kommuner

Norrbottens Kommuner är en intresseorganisation som företräder landets 14 nordligaste kommuner. Vi verkar för ett utökat kommunalt samarbete och ett hållbart samhällsbygge. I samverkan skapar vi konkurrenskraftiga arenor för dialog och kunskapsutveckling. Vi ger Norrbottens kommuner en samlad och tydlig röst, både hemma och ute i världen.